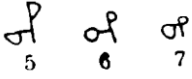

1	Ⲁ	1	A		
2	Ⲁ	2	Ⲁ Ⲁ		
3	Ⲃ	3	B		
4	Ⲅ	4	Γ γ		
5	Ⲇ	5	Δ		
6	Ⲉ	6	E		
7	Ⲋ	7			
8	Ⲍ	8			
9	Ⲏ	9	Z		
10	Ⲑ	10	I		
11	Ⲓ	20	H		
12	Ⲕ	30	Vais, Rukovet, p. 85 (5 Clozianum, 6 Evang. Ochrid., 7 Psalterium Sinaiticum)	Ⲕ Ⲕ Ⲕ Ⲕ Ⲕ Ⲕ (not Estrangelo! Important for dating)	The same shape in the oldest Preslav abecedarium (1 st half of 10 th c.)! Медынцева-Попконстантинов 1984, 49-54.
13	Ⲗ	40	K ⲕ, rather than ⲗ (Jakobson 1944/VI.1:156).		The shape Ⲗ is not the earliest one (s. Vais).
14	Ⲙ	50	Λ		
15	Ⲛ	60	M		
16	Ⲝ	70	N		
17	Ⲟ	80	O		
18	Ⲡ	90	Π		
19	Ⲣ	100	P		
20	Ⲥ	200	Σ		
21	Ⲧ	300	T	Ⲧ	
22	Ⲩ	(400)	Y (Ϡ OY)		
23	Ⲫ	(500)	Φ (φ)	Name: not from φερτός “endurable” but from Ⲫⲓⲁ “divide, split, cut off” (cf. the shape of the letter).	
24	Ⲭ	600	X		
	Ⲯ		Ω — Numerical meaning is never attested to in mss. (although “700” is frequent in modern reconstructions).	Lacking from Paris (where Cyrillic ot is put here instead); not in Kiev leaflets. Cf. Vais 1932, p. 94. Tkadlcik 2000:26	Missing in the earliest alphabet. Missing from the alphabet in Novg. birch Nr 591 (ca 1030s) and 3 rd rec. of Chrabr.
(25)	Ⲱ	(700)	Mošin 1973:21: In Hrabr, here Ⲱ is not a conjunction but corresponds to this “third” i.	Ⲱ Vondrák 1896 AfsI Ph XVIII, 173; XIX, 182-3	
(26)	Ⲳ	800	Used as number sign 800 once in (Cyrillic!) <i>Paremijnik</i> by Grigorovič.	Ⲳ	
(27)	Ⲵ	(900)	Rather Syriac than Hebrew.	Ⲵ Ⲵ Ⲵ Ⲵ Ⲵ Ⲵ Ⲵ Ⲵ	
(28)	Ⲷ		Hebrew.	Ⲷ	
(29)	Ⲹ		Ⲱ		
(30)	Ⲻ		Some kind of /k/, not /št/. Durnovo 1929 (Trubetzkoy, Marti...).	Ⲻ (from Serto)	

	ⷰ				
	ⷱ				Cf. Зализняк 1999:560 on one <i>jers</i> .
	ⷲ				
	ⷳ		Cf. Загребин on the name <i>xъpъ</i> , where <i>ѣ</i> signifies /ja/.	ܐ “gaze, look, sight, aspect”	
	ⷴ		[I doubt that this letter is a genuine monograph]		
	ⷵ		Mark of nasal sounding. Dobrev 1971 etc. (incl. Marti 2000; 2004).		
	ⷶ		A different (from ⷵ) letter at the end of the alphabet: Dobrev 1980.	ⷶ	

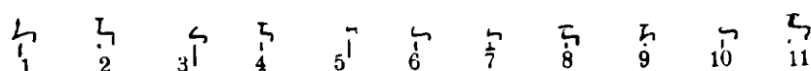
Blue: “unproblematic” (more or less) “Greek” part. There are some problems here (such as the values of the first two *i*) but they do not affect our general idea.

Yellow: “Semitic” part.

Green: numerical signs according to the Greek pattern.

Rose: numerical signs according to the Syriac pattern (which is here different from the Hebrew one!).

Je asi hebrejské „koph“. Základní dvoudílný tvar tohoto písmene z ll. Kyjevských (1) se udržuje nestejně. V zl. Pražských (2) se zachoval spodní sloupeček v podobě nepatrné čárky nebo tečky, kdežto u Cloze (3) jednak zabíhá pod čáru jako dlouhá litera (v minuskulích), v majuskulích pak trčí do výšky v nepoměru k drobné klikaté části písmene. V kodexu Assemanově (4) se drží obě části v původním poměru, ale také v druhé památce Sinajské, v Euchologiu (5), zabíhá spodní sloupeček pod čáru. V kodexu Zografském (6) a Mariinském (7) je dolní sloupec velice zdůrazněn. V ev. Ochridském (8) vidíme toto písmeno jako drobnou klikatou čáru s tečkou vlevo dole. Podobných, ale ostřejších tahů je tato litera v zl. Mihanovićově (9), kdežto v zl. Grškovićově (10) jsou záhyby mírnější a původní sloupeček znatelnější. V zl. Vídeňských (11) u minuskulí je vlevo u této litery jen tečka; v zl. Londýn-

p. 94 rarity of Ot

Je zdvojené hlaholské ѡ, odpovídající řeckému ω. V památkách období moravsko-panonského je jen jednou doloženo l. II B v zl. Pražských (1), zato často se čte v kodexu Assemanově (2), ve zl.

Ich gehe weiter und behaupte, das glagolitisch ist älter, bedeutend älter als das cyrillische. – Jacob Grimm 1836/1871:326/232. (among the arguments: right-to-left).